

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne dni in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 166.

V Ljubljani, v soboto 22. julija 1893.

Letnik XXI.

Ti Kranjci!

Nekov pritepeni separatizem se drži slovenske kože, odkar stanujemo ob Muri, Dravi, Soči in Savi. Primorec čuti najprej svoje primorstvo, Štajerec se le prečesto odeva s svojim štajerstvom, Kranjec je že po natori nekam bahat, in seveda se tudi on rad ponaša s svojo ožjo domovino. Živ separatizem! Pri tem se pa Kranjcu godi skoraj najslabše. Če tudi junaško prezremo, da nas „Soča“ imenuje krotke kranjske Janezke, vendar ostane še vedno resnica, da se čutijo izvenkranjski Slovenci še od pradavna za nekaj več in govoreč o kranjski natori, niso posebno laskavi po nas.

Zadnji čas se govori mnogo o našem tako zvanem bratomornem prepiru. Nam se zdi, da se več govori o njem, nego je samega prepira v resnici in krotke, dobrohotne dušice ob vsaki priliki vabe k spravi ne zamude prilike dati je Kranjcem po plečih. Od vseh strani se zaganjajo v nas, a odkritosrčno povejmo, da smo mi in naš „Slovenec“ največkrat na vrsti. Vmes pa segajo nekateri globokoumniji in v domišljiji živahnejši čuvaji slovenskega miru še dalje in izražajo kar na kratko vzrok temu prepiru. Da se imenujeta prevzv. knez in škof ljubljanski in dr. Mahnič, je stara reč. Ta pesem je že stara in že tako dolgočasna, da nima niti kot pesniška fikcija nobene vrednosti več. Toda zadnji čas se ponavlja velikrat še neka posebna lehkokrila trditev, češ da je sedajna kranjska duhovščina vsa drugačna, nego je bila nekaj in nego je štajerska, koroška ali primorska še dandanes. Tudi „Narod“ je že večkrat prekuhal to brezmozgano kost, zadnjič zopet v sredo. Tam dokazuje nekako tako-le: Do pred par leti so živeli kranjsko-slovenski duhovniki v najlepši slogi s posvetnim razumnštvom. To razumnštvom je bilo ravno tako kot sedaj, nevarnost za vero nič večja nego sedaj. Škofje Wolf, Vidmar, Pogačar in nji-

hova duhovščina so izpolnivali svojo dolžnost. Tedaj se je kranjska duhovščina pod sedajnim škofom navzela napačnega, brezdomovinskega klerikalizma, ki rodi fanatizem in boj in prepir.

Dalje se duhovščina izven Kranjske složno druži s posvetnim razumnštvom, katero se odkrito in povsod priznava k „Narodovi“ stranki in se „identifikuje s kranjskimi brezverci“, katerih tudi v verski gorečnosti niti ne prekaša, niti ne zaostaja za njimi? Če je tudi zadnji stavek brez dvojbe najbolj sposoben vzbuditi bralcu vesel smeh, vendar vsled tega ne smemo odreči temu celemu dokazovanju zanimivosti. Najzanimivejši je to, da si je mož dokazovalec vključil temu, da je najmanj trideset zadnjih let prespal, vendar še ohranil tako živahno domišljijo.

Kranjska duhovščina je živela še do pred par let v najlepši slogi s posvetnim razumnštvom; ta stavek je vreden, da se posebej odtisne. Oj da, Kranjska duhovščina je živela vedno v najlepši slogi s tistim posvetnim razumnštvom, ki hoče z njo sploh živeti v slogi, s tistim razumnštvom, ki ni podiralo poklica njenega, ki ni rušilo, kar je ona izvršujoč svoje zvanje zidala, s tistim posvetnim razumnštvom, ki je ni metalo z blatom, ki ni povsod, koder je bila prilika, hujskalo proti njim. Tako posvetno razumnštvom slovensko, ki se je po svoje obnašalo, samo ni hotelo sloge. To priča „Zgodnja Danica“ v nebrojno dokazih, to dokazuje naš list, ki je moral navstati, da brani načela in zastopnike tistega stanu, ki menda ni najzadnji in najnepotrebnejši mej stanovi na Slovenskem. Čujte gospodje, naša kranjska duhovščina ni spala, in ni jej bilo treba nikogar, nego lastnihkušenj, da je spoznala, da so liberalci na Kranjskem. V vsakem večjem kraju se je dobil največ od l. 1870 sem, pa tudi že prej, kdo, ki je bil znan kot strastven nasprotnik duhovščine. Tu je bil kak denarni mogotec, tam kak učitelj, drugje zopet kak gostilničar,

trgovec, dacear ali kak drug, ki spada več ali manj mej posvetno razumnštvom slovensko.

Ta se je odlikoval v tem, da ga navadno ni bilo skoraj nikoli v cerkev, da župnik ni dobil nikdar njegovega velikonočnega listka; v njegovi hiši se je najbolj zabavljalo proti duhovnikom in pletle so se tiste malenkostne, a vendar čisto jako strastne spletke proti domačim duhovnikom in njihovim ukrepom; to nasprotstvo se je kazalo v občinskih zadevah, pri šoli, pri popravilih in sploh koderkoli se je moglo.

Po mestih je bilo še slabše. Uradništvo in tista nižja inteligenca, ki je okusila kak grizljivejši novodobne olike, je največkrat nasprotovala duhovščini. Ko so se ustanovile čitalnice in so duhovniki, čisto vznemirjeni jih, tudi jih z večine vodili, tedaj se je preneslo to nasprotovanje tudi vanje; nasveti duhovnikov so se največkrat prezirali, vsaka tudi najkrotkejša opazka v obrambo duhovniškega stališča je vzbujala strast in sovraštvo, in to se je ponavljalo, poostrovalo in duhovniki so še vztrajali. Trpeli so dolgo! — — — Naposled jim je bilo vendar preveč!

In temu preveč nista kriva ni prevzv. ljubljanski knez in škof, ni dr. Mahnič. Komur je le še količkaj do resnice, izve jo lahko čisto in z dokazi pri vsakem starejšem duhovniku. Če so tedaj kranjski duhovniki izprevideli, da je liberalizem, če tudi slovenski, sovražen najsvetejšemu, kar zastopajo, in če so vsled tega jedinstveno napovedali mu boj, ali so tedaj oni krivi razdora? Čitajte starejše letnike „Danice“; tam boste dobili prav tista načela, prav tista dokazovanja, prav tisti odpor proti slovenskemu liberalizmu, kakor v našem „Slovencu“, samo še krepkejši in čisto odličnejši, nego sedaj. Toda „Danica“ je bila le tednik in vi ste jej skušali prideti značaj obskurnosti, zato se niste dosti menili za njo, ko pa ste izprevideli, da je naše duhovščine in vrlih naših mož resna misel ne ukla-

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

III. Hymen.

Bilo je vroče popoldne in zadremal sem na naslonjaču...

Bože mili! — Pred mano stoji bitje, komaj podobno človeku; upala lica, osinele ustnice, trpek nasmeh krog ust, kalne oči, mrklo čelo. Oblečen je v salonsko opravo najmodernejšega kroja, v rokav se mu leskeče chapeau-claque in belijo elegantne glacé-rokavice. V levici drži plamenico in majhne peroti vzdigajo se mu iznad ramen. Od nekdanje — kakor kaže klasične — lepote preostalo je samo še ogrodje.

„Kdo si, čudno bitje, ki me strašiš v snu? Mari ne poznaš modrne navade, da se je treba predstaviti?“

Krog usten zaigral je došlec zaničljiv nasmeh in z lahnim poklonom podal mi je posétnico. Oči so mi bile sicer nekam motne, vendar sem čital, dasi z veliko težavo: „Hymen Hymenaeus, bog ženitve in zakona.“ — Tedaj pa sem se zakrohotal jaz.

„Daleč ste prišli nesmrtni bogovi helenski in rimski! Tedaj tudi na Vašem Olympu vpeljali ste

že posétnice in druge naše običaje? — — — In kako Vam pristojna salonska oprava in claque! — Cisto à la mode. — Nauma Dia! Občudujem Vas.“

„Prosim Vas, kaj naj tudi storimo? — Kakor kolo vrtil se čas naprej in mi se moramo vrteti z njim: sicer nas svet popolnoma pozabi. Koliko stoletij že ne polaga človeštvo ljubko dèbtečih medenih kolačev na moje altare!“

„Tedaj Vi propadate, kakor sami priznate...“

„Propadamo to je res: ali propadamo slavno. Molitev vernega ljudstva res ne čujemo več, ali radi tega vendar še nismo popolnoma pozabljeni. Vsaj jaz ne; moje ime tiska se nebrojokrat po časnikih. Ali čitate kaj časopise?“

„Oh, da; vselej prečitam vsaj uvodni članek in podlistek ter „domače stvari“ v „Slovencu“ in „Slov. Narodu.“

„In insertatov ne berete?“

„Poredkoma jih površno pregledam. — Taka literatura me ne zanima kar nič.“

„Dragi moj, vidi se Vam, da ste daleč zaostali. Najbrž se ne veste ne, da se dandanes ženijo in možé ljudje po časopisih?“

„To pač, znano mi je, da se kaj čisto uporabljata ne več nenavadni pot.“

„In kaj pravite li temu?“

„Jaz? Nič. — Kaj naj si jaz o tem mislim? In kaj porečete Vi?“

„Jaz? — Tudi jaz ne vem, kaj bi dejal. Vendar zdi se mi, da mi je to le v čast. Ženitve so dandanes pogostejše, nego v starih boljših časih. Vendar...“

„No, vendar...“

„Žrtve so bolj pičle. Kakor že rečeno, medenih kolačev mi ne pokladajo več.“

„Oprostite, da se nisem popreje spomnil. Takoj Vam prinesem dolenskega cvička; bolj kisel je sicer, pa slabjši ni, nego sabinski, kateri Vas je v starih boljših časih čestokrat praskal po grlu. Tudi za prigrizek se kaj dobi; nekaj mesenih klobas imam pri roki. Upam, da Vam bodo prijale.“

Helenski bog je globoko vzdihnil; spomnil se je najbrž poprtnikov in vabljivih klobas, koje so mu žrtvovali pred več nego poldrugim tisočletjem novoporočenci v starodavni Emoni. — In pri tej priliki opazil sem, da ga je samo še kost in koža, in nisem se mogel vzdržati, da ne bi pripomnil:

„Zdi se mi, da vi bogovi trpite v današnjih časih celó glad na Olympu. Kakor vidim, nimata Ambrozija in Nektar dovolj redilnih snovij v sebi. Žganci bili bi tečnejši. . . . .“

Hymen je lahno zarudel; sramoval se je očitno svoje bède, potem pa je odvrnil:

„Vi mislite, da sem jaz še vedno stari Hymen-Hymenaios, klasično lepi bog ženitve. . . . . Ah, to ne! Čas se drvi naprej in mi moramo napredo-

njati se vašemu terorizmu, tedaj ste planili po nas, da razdiramo.

To zadostuje kranjski duhovščini, ki se ni izpremenila in se ne bo, ki ne bo nikdar upognila glave liberalizmu in njega zastopnikom, ki pa tudi v nobenem slučaju ne bo ostavila svoje slovenske zastave!

Izven Kranjske, pravite, ni tako, kot pri nas. Da, koder je duhovščina jedini vplivni faktor narodni, tam je nobeden ne odbacuje, zato ker je potrebna. Vendar pa se je tudi izven kranjskih mej vedno kazalo, da je treba duhovniku vedno čuvati, da se ne vgnezdijo liberalizem v njegovo čredo. Za za nezgodnega Slomškega se je kazalo tako nasprotje na Štajerskem, ki se je pozneje še mnogo zvečalo.

Sicer pa pristavljamo le še prelepe besede iz knjige: Sv. Pavel (str. 119). Labodski knez in škof dr. Mihael Napotnik jih govori tudi nam kranjskim duhovnikom iz srca; podpisite jih, pa smo bratje; več ne želimo ni pičice. Glasé se pa tako-le:

„Mnogo se govori dandanes o domoljubni ljubezni. Nastalo je celo neljubo vprašanje, kaj naj pravemu domoljubu več velja, vera ali narodnost? Škoda, prav velika škoda, da je kedaj nastalo to vprašanje, ne bilo bi smelo nastati. Ali ker se je že sprožilo, naj se pa v prihodnje zakrije z vedno pozabljenostjo. Po mojih mislih ni dosedaj za ljubo našo domovino storil menda nikdo toliko, kakor njen prvi sin, pokojni knez in škof lavantinski Anton Martin Slomšek, in to po svojih podučnih spisih, nadalje po nedeljskih šolah, katerim so oni bili oče, posebej še pa po neprecenljivi družbi sv. Mohorja, katero so oni vzbudili. In kako so sodili o tej stvari od vseh, ki so dobre vesti in volje, enako občudovani vladika, ko so že več ko štirideset let za svoj narod neumorno pisali, istega modro učili in ko so nazadnje za svoj narod že tudi mnogo bridkega pretrpeli? Svarili so pred vsem pred praznimi besedami in malovrednim pričkanjem (Drobt. XXI. 91 v. 36) ter priporočali pohlevnost in pa modrost, prijaznost in miroljubnost: čednosti, ki so bile od nekdanj zvezde slovenske, naj ostanejo tudi naše vodilje (Drobt. XXI. 92 v. 21). Vsem svojim rojakom so kot pravi krščanski domoljub naročali: „Držimo se naše Avstrije trdno in domoljubno. Avstrija je bila in nam bode ostala edino zavetje... Ljubimo pa tudi svoj domač jezik in likajmo ga po svojih močeh.“ (Drobt. XXI. 96) Ker so nekateri začeli le preveč vibrati in narodnost brezmerno črez vse povzdigovati, užalilo jih je to tako, da so iz ljubezni do naroda začeli njemu, ki so ga srčno, a ne slepo ljubili, vest izpraševati in mu tudi njegove slabosti očitati, kakor še nikdo pred njimi tega storil ni. Slomšek so svoj rod ljubili, zato so mu pa hoteli na noge pomagati ne s prazno hvalo, nego s krščansko vzgojo, in mu tako nadelati pot tudi do zločnega življenja na tem svetu. „Kar je preveč, zdravo ni. Moje grajilo ne bode zamera, marveč zdravilo.“ (Drobt. XXI. 97—99.) Dalje so kazali na to, da je Nemce tako tudi Slovane razcepilo v sovražne tabore in v krvave vojske zapletlo ravno to,

ker se niso trdno držali sv. katoliške vere in so svojo trmo stavili nad nauk Kristusov. (Drobt. XXI. 102.)“

Na str. 121. pravi:

„Krščanstvo se nikakor sovražno ne vstavlja, ono se nikakor škodljivo ne protivi domoljubnosti. Ne in milijonkrat ne! marveč krščanstvo je povzdignilo ljubezen domovinsko v sicer glavno, vendar ne v izključno državljansko krepost. Res žalostno, ko bi se moralo krščanstvo po preteku skoro dvajset sto let še braniti v tem oziru. Krščanska vera je edina in sicer prav krepka zaslomba za manjše narode v vseh onih državah, v katerih prebiva več narodov pod eno upravno streho. Sv. krščanska vera namreč uči, da je sam Bog hotel, naj bode in ostane razlika med mnogovrstnimi narodi, ki so vsi njegovi ljubi otroci. Krščanstvo nalaga posameznim narodom, naj se med seboj bratovski ljubijo, kakor otroci enega očeta in naj drug drugemu krivice ne dela, ki bi nje sam od svojega soseda prenašati ne maral. Le pogledimo po naši ljubi mnogojezični avstrijski domovini! Kdo je bil šibkemu Slovincu od nekdanj zanesljiv prijatelj? Mar li nekatoličani katerekoli narodnosti? Ne! temveč sv. katoliški cerkvi ter svetlemu cesarju zvesto udani katoličanje katerekoli krvi. Glej narod moj! to so pravi avstrijski domoljubi in tudi tvoji najboljši prijatelji.“

In konečno str. 126.:

„Ohranimo tudi mi narodu vero, pa ga varujmo mlačnosti, varujmo ga odpada od sv. vere. Narod brez vere je stavba na pesek. Greh je največji sovražnik domovine, naroda. Kralj Artakserksej je dejal svojemu sinu: Zapomni si dobro, da ni pravice brez vere. Ne zabi nikdar, da si ti kot kralj ob enem varuh vere. Imej kraljevski sedež in božji altar za neločljiva. Kralj brez vere je trinog, narod brez vere je pošast.“ Kaj služi francoskemu narodu bolj v čast in ponos, ali to, da je verna deklica, junaška devica Jovana Orleanska, vodila krdela vojščakov v zmago proti sovražnikom domovine, ali to, da so brezverni samooblastniki v krvavem upor, pred sto leti pričetem, umorili blagega kralja Ludovika XVI. in občudovanja vredno kraljico Marijo Antonijo, hčer velike avstrijske cesarice Marije Terezije, in pa da so poklali na tisoče in tisoče najodličnejših plemenitašev in gorečih duhovnikov, najboljših sinov sedaj globoko ponižane francoske države? Da! kadar opešata v narodu vera in pravica, takrat se mu bliža sužnost. Vera je narodu najlepša svetinja in blaginja. Brez sv. vere ne moreš posameznikov častno in večno osrečiti, zato tudi ne naroda. Narod pripraviti ob vero, je grše in še večja sramota in nesreča, kakor če izgubi devica ljubo sramežljivost in nedolžnost in srčni mir in poštenje in premoženje, tako da nazadnje obupa in zavoljo storjenega detomora sama žalostno in sramotno umreti mora, od vseh zaničevana, pomilovana pa od nikogar!“

Ljubljanski knez in škof uči ravno to in strah vas, da Mahnič — tudi! Dovolj dokazov imate tedaj, da je res katoliško tako mišljenje in jasno imate v njih izraženo, kakšnega mišljenja boudite, če hočete biti katoličanje.

vati z duhom časa, sicer zaostanemo. — Jaz sem dandanes le še nekaka računska operacija, mož in žena sta pa le dve števili, ki sta se slučajno znašli. Soprog pomenja nekako energijo, dela oziroma algebrski potenco socialnega ugleda ter je v matematiški kombinaciji toliko večje veljave, ako ima pred seboj še kak koeficient, bodisi že „grof“, „baron“, „pl.“ itd., ali če že drugzega ne, pa vsaj „dr.“ ali „prof.“. Tudi eksponent „odvetnik“, „komercialni“, vladni ali dvorni svetnik“ itd. poveča njegovo vrednost. Kar se pa tiče soproge, to je ona istovetna z doto ter se lahko izraža s posebnimi številkami, n. pr. 40- ali 50.000 ali več goldinarjev, oziroma še enkrat toliko kron. . . . O platoniški ljubavi ni tedaj tu, kakor vidite, ni najmanjšega sledu. . . . In kar se naposled mene samega tiče, sem — kakor sem že poprej pripomnil — kot bog ženitve računska operacija, kot bog zakona pa dolg matematišk izraz, obstoječ iz posebnih, algebrajskih, pa tudi čestokrat imaginarnih in iracionalnih števil z različnimi koeficienti in eksponenti. Računska operacija. . . .“

Helenski bog hotel mi je najbrž še nekaj povedati, toda tu vstopi moj prijatelj. Jaz se vzdramim in prikazen izgine.

Prijatelj mi hiti pripovedovati, da se je zaročil mladi, nadarjeni dr. Q. s sedemdesetletno antipa-

tično, a bogato vdovo X., dražestna sedemnajstletna gospica Y. pa da je žrtvovala svojo mladost neizmerno staremu, a istotako bogatemu bonvivantu, komercialnemu svetniku Z.

Kaj je že bila poslednja beseda mojega posetnika olimpijskega boga Hymna-Hymeneja? — Ali da! „Računska operacija. . . .“

Pot v Rim.

Petdesetletnica sv. očeta Leona XIII. je vzbudila vesoljni svet. Ne le katoličani, temveč tudi drugoverci govorili in pisali so pri tej priliki o vrlih Leona XIII. Vladaarji širnega sveta pošiljali so svolasemu starčku v Vatikanu svoje čestitke in darove. Verni katoliški narodi so pa hiteli v večno mesto, poklonit se sv. očetu, ponovit mu svojo zvestobo in oživiti svojo sveto vero na grobeh sv. Petra in Pavla, prvakov apostelnov.

Tudi mi verni Slovenci nismo hoteli zastajati. Tudi mi, ko smo bili v mili domovini najlepše praznovali to veliko slavnost s slovesno službo božjo, mnogobrojnimi kresovi, vbranim zvonjenjem, grmenjem topičev, slavnostnimi govori itd., smo sklenili romati v Rim k sv. očetu, ter določili dan za odhod 10. april.

Verno ljudstvo naše se je veselo pripravljalo

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. julija.

Gališko pedagogično društvo je te dni zborovalo v Tarnopolu. Predsednik knez Jurij Czartoryski je v svojem nagovoru naglašal, da znanost veliko pomenja, značaj pa vendar še več. Znanostni pouk ima veliko vrednost, še važnejše je pa, da se narod privede do tega, da izpolnjuje svoje dolžnosti do Boga, domovine in sohržavljanov. Na to mora gledati v prvi vrsti učitelj. Če bi se društvu posrečilo, narod pridobiti za vztrajno, vestno, trezno delo, pripeljati ga do tega, da bi se dobro zavedal svojega smotra in teženj, bi lahko reklo, da je položilo kamen zgradbi boljše družbene zgradbe. Pri posvetovanjih se je posebno naglašalo, koliko škoduje slaba domača odgoja in kako kvarijo mladino časopisi, pričbujajoči škandalne novice in senzacijske vesti. Naglašalo se je potreba verskonravne vzgoje. Na tem shodu se je videlo, da tudi mej Poljaki prodira spoznanje načel prave krščanske vzgoje. To nam daje upanje, da Poljaki tudi v državnem zboru ne bodo več delali nobenih ovir uvedanju verske šole.

Volilna reforma. Po mnogih listih se sedaj razpravlja vprašanje o razširjenju volilne pravice, le levičarski o tem skoro popolnoma molče. „D. Z.“ se je bila enkrat oglasila za občno volilno pravico, potem je pa vtihnila. Tudi za delavske zbornice, ki bi volile zastopnike v parlament, ne mara zedinjena levica. To je čisto naravno. Levičarji se vzdržujejo največ s pomočjo kapitalistov in velikih tovarnarjev. Poslednji pa ne marajo, da bi zastopniki delavcev prišli v parlament, ker bi marsikaj razkrili, kar bi jim ne bilo všeč. Zaradi tega se pa bode levica upirala vsakemu razširjenju volilne pravice. Najbrž bode rajši vladj kaj prijenjala v narodnih in družih političnih ozirih, da le ne spravi te stvari na dnevni red. Kako se liberalci boje razširjenja volilne pravice, to se je pokazalo na Moravskem, kjer je deželni zbor po veliki večini liberalen. Liberalna stranka čuti, da gre za njen obstanek.

Apponyijeva stranka. Grof Apponyi je na nekem shodu svoje stranke razkladal, zakaj njegova stranka v cerkvenem vprašanju ne zavzame nobenega odločnega stališča. Njemu se zdi, da bi se s tem le narod razcepil na dve stranki, v skrajno liberalno in skrajno klerikalno. Cerkevno vprašanje že sedaj slabi narod. Še nikdar ni bil narod tako slab, kakor sedaj. On je zato pred vsem za narodno, to je strogo mažarsko politiko. Tako Apponyi. Ljudje, ki pa poznajo razmere Apponyijeve stranke, pa pravijo, da ta stranka v cerkveni politiki le zaradi tega ne zavzema nobenega stališča, ker v tem vprašanju v njeni sredi ni prav nobene jedinstosti. Nekaterniki so za brezpogojno podporo vladne politike, drugi pa za odločni upor vladni politiki. Apponyi in nekateri tovariši pa mislijo, da treba počakati. Za proticerkveno politiko so sicer, ali iz nasprotstva do sedanje vlade nečejo privoliti v kake

(Dalje v prilogi.)

na to daljno, a pomenljivo romanje. Marsikateri je vzel zadnje težko zaslužene vinarje iz hranilnice, da jih potroši iz ljubezni do namestnika Kristusovega na zemlji.

In res, 10. aprila prižviža v Ljubljano romarski vlak s štajerskimi milimi brati. Vlak ste dičili slovenska in papeževa zastava.

Mnogo se nas je zbralo na ljubljanskem kolo-dvoru; jedni, da se pridružijo štajerskim bratom, drugi, da jih srčno pozdravijo. Iz vseh prisotnikov je žarela neka posebna radost in navdušenost. Marsikateri bi jo bil rad z nami udaril v večno mesto; a jeden ni mogel zaradi stanovskih dolžnostij, drugemu ni pripuščal službeni minister. Vsi ti so nam želeli od srca srečno pot in blagoslova božjega, proseč, naj tudi zanje in ves mili narod molimo na grobu sv. Cirila, kar smo tudi radi storili.

Navdani z istimi čutili, katera so nas prešinjala lani, stopajoče zadnje dni avgusta na strelišče, kjer smo se navduševali za vse najboljše, najdražje in najsveteje, smo se poslovili od milih bratov ter jo hiteli proti Gorici.

Tudi „lukamatija“ je čutil neko posebno navdušenost, zato jo je rezal, da je bilo veselje.

V živahnem razgovoru smo. Vlak obstane. Evo ti Sentpetra! Tudi tu se je precéj zbralo milih

večje reforme. Pri tako različnih nazorih je gotovo, da Apponyijeva stranka razpade, ko bi hotela zavzeti kako odločno stališče v cerkveni politiki.

Ciprianijska francoska vlada ne iztira. Premislila se je, ko nekateri radikali s tem niso bili zadovoljni. Od vladne strani se premenjeno postopanje opravičuje s tem, da se je pokazalo, da Cipriani se ni nič udeležil poslednjih nemirov v Parizu.

Srbija. V mnogih liberalnih krogih se že boje, da bi odsek, kateremu se je naročilo, da skrbi, da se izvede sklep skupščine o zatožbi ministrov, ne dal ministrov kar zapreti. V liberalnih krogih bajé že mislijo na to, da naberó kaveijo, da jo vložé pri sodišču, da mej preiskavo ne bode imelo ministrov zaprtih. V radikalnih krogih se pa govori, da na to nikdo ne misli, da bi mej preiskavo bivše ministre zaprli.

Pomnoženje vojaščine v Rusiji. Mi smo izrekli svojo misel, da tudi druge države pomnože število vojakov, ko se je bila vsprejela vojaška predloga v nemškem državnem zboru. Danes pa moramo omeniti, da že prihaja iz Rusije novica, da tamošnji vojaški krogi že govoré o tem, da se osnujeta 19. in 20. voj. To se bode pač tudi zgodilo, kajti v Rusiji so kaj nagli s pomnoženjem vojakov. Tam tudi stvar lažje gre, ker ni treba vprašati nobenega narodnega zastopa. Francija bode pač tudi še nekoliko vojsko pomnožila in Nemčija s svojo pomnožitvijo vojne sile ne bode nič na boljšem, le velika bremena si je naložila. Zaradi tega bode pa seveda Nemčija priganjela, da povečata še vojsko njeni zaveznici Avstrija in Italija, posebno prva. Od Italije ni pričakovati, da bi vojsko dosti mogla pomnožiti, ker je v strašnih finančnih zadregah. Treba bode zopet milijonov in milijonov, da se ohrani evropsko ravnotežje in oboroženi mir.

Belgija. Težave zaradi revizije ustave še niso odpravljene. Zbornica se ne more zjediniti za noben predlog o novem volilnem redu za senat. Ministerski predsednik že preti z ostavko. Če se ostavka ne bode vsprejela, se bode morala razpustiti zbornica, ki se bode seveda še volila po starem volilnem redu, ker novi volilni red še ni stopil v veljavo. Z razpuščenjem zbornice se bi stvar zopet precej zavlekla. Največje ovire delajo zmerni liberalci, kakor so jih tudi, ko je šlo za premembo volilnega reda za zbornico. Ta stranka, ki v Belgiji zastopa interese velicah kapitalistov in židov, se boji, da potem pride ob vsak vpliv, da morda celo popolnoma izgine. Če le dolgo ne pride do kacega sporazumljenja, se je bati, da se delavci zopet odločijo za občen strajk, da tako prisilijo politične kroge, da pospešijo svoje delo. Sedaj je v delavskih krogih sicer še vse mirno, ali ne ve se, če bode dolgo, ako se kmalu ne dá delavcem pravica, da bi volili v postavodajne zastope.

Irska predloga. Gladstone je precej popustil od svoje irske predloge, da jo le spravi pod streho. Optimisti že mislijo, da bode morda še go-

renja zbornica glasovala za irsko predlogo, sedaj ko se je precej premenila, posebno v finančnem oziru. Vlada pa ni tako optimistična, temveč že računa s tem, da bode parlament treba razpustiti. Salisbury sam se pa vendar že boji, da bi gorenja zbornica le utegnila pritrditi sklepom spodnje zbornice. Zaradi tega je pa do somišljenikov razposlal nekaj oklic, v katerem jih pozivlje, da se zbero v obilnem številu k sejam, pri katerih se bode v gospodski zbornici razpravljalo o irski predlogi. Salisbury dokazuje, da bi dovoljenje irske avtonomije škodovalo angleški vnanji politiki, ker druge države bi to zmatrale za slabost. Torej mora že vnanja politika služiti kot agitacijsko sredstvo proti irski predlogi. Salisbury se pa tudi jako boji, da se irska avtonomija vsprejme, ker potem njegova stranka pride ob večino. Unijonistični liberalci jo sedaj podpirajo le zaradi irskega vprašanja; če se to vprašanje reši, pa se povrnejo v liberalni tabor.

Slovstvo.

Nova knjiga. Veleuč. g. Mirko Breyer je priobčil o priliki tristoletnice slavne zmage pri Sisku: „Pokus bibliografije povesti pobjede kod Siska“ U Križevcem. Brzotiskom Gust. Neuberga. Knjižica ima 27 strani in imenuje 100 različnih spisov, ki se bavijo s tem slavnim dogodkom naše zgodovine.

Jahresbericht der k. k. Staats-Oberrealschule in Laibach für das Jahr 1892/93. Na čelu objavlja izvestje ljubljanske c. kr. višje realke prof. Balt. Knapitsch-a spis: „Untersuchung des Säuerlings bei Steinbüchel in Krain.“ — Iz šolskega poročila posnamemo, da je koncem tega šolskega leta obiskavalo ljubljansko realko 346 učencev, 210 Ljubljančanov in 136 zunanjih; po narodnosti je bilo 164 (!) Nemcev, 156 Slovencev, 19 Italijanov, 3 Hrvat, 3 Čehi; po veri 335 katoličanov, 1 zjed. Grk, 6 protestantov in 3 židje; po napredku je bilo 31 odličnjakov, 220 s prvim redom, 43 s ponavljalnim izpitom, 36 z drugim in 14 s tretjim redom. — Solnine so dijaki vplačali 5630 gld., ustanov so prejeli v znesku 2147 gld. 67 kr. — Zrelostno poskušnjo dovršilo je šest abiturientov, med njimi dva z odliko.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. julija.

(Odlični gost.) Prevzvišeni naš metropolit g. knezo-nadškof goriški, dr. Alojzij Matija Zorn, pripeljal so se danes opoldne v spremstvu svojega tajnika z brzovlakom v Ljubljano obiskat našega prevzvišenega g. knezoškofa.

(Prezentacije) Prezentovani so čč.: gg. Janez Berlic, župnik na Bohinjski Beli, za župnijo Mošnje; Jakob Koritnik, farni upravitelj na Blokah, za taro Bloke; Ludovik Jenko,

železnici. Precej smo uvedli, da so nas nekateri domá le preveč plašili.

Malo časa smo se vozili in že smo v Vidmu. Vlak se ustavi na velikem kolodvoru z veliko streho.

Zunaj pred zgradbo nas je čakala večerja. A prej smo morali odpreti kovčege. „Bagaglie, bagaglie!“ so vpili Lahi, kakor da bi očet prodajali.

Po tej reviziji so se nekateri usedli k večerji, nekateri smo jih pa opazovali, kako so pridno delali. Videli smo, da so bili prav potrebni okrepila. Hitro se je zbralo tudi nekaj „laških zagrizencev“. Tudi ti so gledali naše lačne brate in zasmehovaje govorili: „Mangiano, come a pranzo.“ „Mislim, da se tudi vi ne bi branili, ko bi le imeli,“ smo menili sami pri sebi.

Ko smo se vsi okrepčali, jedli z jedjo, drugi z gledanjem, so tudi „lukca“ nahranili in napojili. Zato jo je pa tudi pošteno pobral po velikanski ravnini.

Nebo je bilo nekoliko oblačno. Meseca in zvezd ni bilo videti.

Jednega in drugega se je lotila neka nevoljnost, da se po noči vozimo po teh lepih krajih, a tolažili smo se s tem, da bomo nazajgrede videli ono krasno zemljo, ki je bila do leta 1866 lastnina našega cesarja. Škoda, da je sedaj v tako slabih rokah!

(Dalje sledi.)

župnik v Knežaku, za župnijo sv. Duh v Velikem Trnu pri Krškem.

(Dr. Vinko Gregorič) odpotuje jutri iz Ljubljane ter se vrne 10. avgusta nazaj.

(Avstrijski kmetijski shod) skliče na jesen kmetijski minister na željo dunajske kmetijske družbe. Glavni predmeti na tem shodu bodo pogovori, kako naj se preosnuje zemljiški davek, kako naj se napravi tesnejša zveza med avstrijskimi poljedelci, in kako bi se dobivali o kmetijstvu natančnejši statistični podatki. Osnovni odbor imel bo 25. julija sejo, da se določi dan, kdaj da se bo vršil kmetijski shod.

(Nova papeževa okrožnica.) Časniki poročajo, da izda Leon XIII. prihodnji teden novo okrožnico povodom svojega škofovskega jubileja. Tej encikliki pripisujejo v Vatikanu veliko važnost ter jo naznajo kot nekako slavnostno poslednjo voljo svetega očeta.

(Nameščen) je čast. gosp. Anton Poljšak, novomašnik v Vipavi, za kapelana na Vačah.

(Ogenj.) Budanje, 20. julija: Danes pred poludnem je pogorelo pohištvo Fortunata Kranjca številka 113 v Budanjah. Zanetil je bajé triletni jedini sinček, katerega je mlada mati z jednoletno sestrico v senco posadila, med tem pa je sama kosilo v kuhinji pripravljala. Sinček je moral zlesti na hlev ter tam z žigicami zapaliti seno, katero je v naglici zaplamtelo. Mimogredoča žena zapazi dim ter hiti naznaniti gospodinj, katera je, prišedši k ognju, slišala še presunljivi zadnji klic svojega deteta: „Mama, mama, mama!“ Kot odločna levinja hotela se je zakaditi v gorečo seno, da izbavi svoje dete; le z silo sta jo pridržali dve ženi od gotovega pogina. Padla je potem v medlevo, iz katere je prišla le toliko k zavednosti, da neprenehoma kliče: „Dajte mi dete, dajte mi dete!“ Ljudje so pridno gasili, toda brez zdatnega vspeha, dokler niso po preteku jedne ure prišli vipavski gasilci, ki so rešili, kar se je še dalo rešiti.

(Na Čatežu) pri Zaplazu se je ustanovila kmetijska podružnica, ki šteje že čez 40 udov.

(Vojaške premembe.) Obrist Moric pl. Remic od 10. dragonskega polka je po cesarskem ukrepu odstavljen. — G. M. Škrjanc, ljubljanski bogoslovec, rezervni poročnik Filipovičevega polka št. 70, je predstavljen v nadomestno rezervo.

(Volilni shodi.) G. Vekoslav Spinčič, deželni in državni poslanec, obiskuje te dni svoje volilce. Po vseh večjih krajih jih je sklical k shodu in jim poročal o svojem delovanju. Resnici na ljubo moramo priznati, da so ga povsod svečano sprejeli in odobrvali njegovo postopanje. O tem ne razpravljamo, kakšno je to postopanje; pač pa moramo izjaviti, da bi tudi drugi nemladočeški in nestarčevičijanski poslanci mnogo lahko koristili dobri stvari, če bi se večkrat, po Spinčičevem vzgledu, pokazali svojim volilcem.

(Gimnazija celjska) je imela koncem letošnjega leta 377 učencev; mej njimi 242 Slovencev. Odlikavev je bilo 44, izdelalo jih je 281, 20 jih ni. Zanimivo je to, da se je le 9 Nemcev učilo slovensčine.

(Ptujski gimnazijci) nemške narodnosti ne kažejo posebne udanosti Avstriji, še manj pa pravičnosti do Slovencev. Dne 15. julija so kričali po mestu s precej navdušenim povdarkom: „Hoch Bismarck! Peret den Windischen!“ Pa menda ni slovenska predrznost temu kriva.

(Trtna uš) se je uradno potrdila v občini Slamjak v ljutomerskem okraju.

(Umrl) je veleposestnik in štajerski deželni poslanec Fr. baron Mayr-Melnhof na potu iz Marijinih toplic (Marienbad) na Štajersko.

(Dalmatinske novice.) Često smo že povdarjali, kako je zapuščena Dalmacija. Cerkve in župnišča so slaba, da Bog pomagaj; ljudstvo je siromašno in nenuko; brati in pisati jih ne zna ni polovica; šol ni skoraj nič, ali pa so brez učitelja in brez učencev. Plačevanja je pa vendar vedno dovolj. Naj omenjamo danes samo jeden slučaj. V Slivnem je že dvajset let šola, a vendar se v njej še nobeden ni naučil brati in pisati. Noben učitelj ni bil tam več nego leto dni; potem ga pa navadno tri ali štiri leta ni bilo. Cerkve za 1400 duš je dolga 5½ m, široka 3½ m, visoka 2½ m; prostora je tedaj komaj za kakih 50 ljudi. In takih primerov je še mnogo! — Očetje Jezuitje so zaključili pri-siljeni dne 15. t. m. zaderskem mestu svoje delo-

bratov, da nas pozdravijo in izročé svoja srea. Živili taki brezdomovinci!

Od Sentpetra naprej razprostrl se je pred nami pusti Kras, katerega so prouzročili neprevidni Benečanje, posekavši krasne hoste.

Vozeč se proti Monfalconu, se nam pokaže morje s Trstom in gradom Miramare. Solnce se je pomikalo proti zatonu. Bil je v resnici krasen pogled na slano vodo!

Evo ti mraka, in mi smo v Gorici. Tu nas je dočakalo prav mnogo vrlih sinov majke Slave, mej njimi tudi veleučeni dr. Mahnič in dr. Pavlica. Ne morem popisati sreče in veselja, ko smo se s tema odličnjakoma bližje spoznali in si stiskali desnice. In kako smo si od srea klicali: „Živeli katoliški junaki! Živela katoliška zavest!“ S temi besedami smo se ločili.

Na novo navdušeni smo hiteli proti Korminu. Nočna tema je pokrila mater zemljo. Malo besedij izpregovorimo in v Korminu smo. Tu so izročili naši strojevodje in konduktjerji vlak laškemu osobju. Tudi ti so „lukca“ dobro pogнали. Le ta razloček je bil, da smo namesto onega ne posebno lepega „fertig“ slišali gladko doneči „pronti“.

Osohje laško je bilo z nami zelo prijazno. Ono prijaznost bi si tudidomá želeli, posebno na južni

vanje. Imeli so tam gimnazijo in velikrat se jim je očitalo, da potujejo. Da temu ni tako, moremo povzeti iz besedij, ki jih piše o tem dogodku strogo pravaška „Kat. Dalm.“ „Vtisek tega dogodka ni in ne more biti ugoden zaradi izvenredne, neprecenljive gorečnosti, v katero se odlikuje v obče vsi Jezusovci. Vsakdo, brez razlike političnega mišljenja, obžaluje, da je izgubila nadškofija te delavne redovnike, ki so se v vsaki dobi najpripravnije odzivala ne samo duhovnim potrebam, marveč tudi vsem opravičenim željam zaderskih vernikov. —

— Skoro 30 let so delovali v cerkvi sv. Krševana, ki je bila jako obiskovana in tako tudi v nadšk. semenišču. Sedaj jih ni več, kakor jih je duh časa tudi od drugod s to ali drugo pretvezo odgnal. Jeden tukajšnjih očetov je za 30 let že petkrat prisustvoval enakemu prizoru, kakor je sedajni v Zadru, to se pravi v tridesetih letih — petkrat izgnan! Šli se, da pojdejo v Kraljevico. Bog daj, da dobé tam gostoljubnejša tla. — Stranka prava je sklenila, da se ne vdeleži kulturne slavnosti na Cetinju dne 26. t. m. Dalmatinskim pravašem je to zelo všeč, ker vidijo v Srbstvu „največjo domačo nesrečo in nevarnost“, kakor piše K. D. — Od 13. do 16. t. m. je bilo v Dalmaciji jako viharno. Na več krajih je pobila toča vinograde. Nenavadno hladno (16—18) je bilo.

(Čestitanje.) Ptujka čitalnica čestitala je po deputaciji obstoječi iz gosp. predsednika Antona Gregoriča, odbornika c. kr. notarja Sim. Ožgana in tajnika g. Rud. Sieglina svojemu ustanovniku preč. gosp. Jakobu Meškotu, dekanu in župniku pri sv. Lovrencu v Slov. goricah, o priliki imenovanja kanonikom.

(Cigan pretkan — pa drugi tudi.) Cigan, čegar revir (lovsko zemljišče) je navadno ob Krki pri Kostanjevici, ukradel je konja menda po noči od 5. do 6. julija skoro gotovo nekje na Stajerskem med Savo in Sotlo. Konj je bil sicer na eno oko slep, pa je vendar še kacihi 100 gld. vreden. Ker so pa cigani kot konjski tatovi preveč na dobrem glasu, ni si ga upal sam jahati čez savski most na Vidmu. Najel je čisto tujega človeka, kateremu je plačal 2 gld., da ga je jahal čez most. Sam jo je pa precej pred konjem mahal. Pri krškem mostu se je pa ta stvar občinskemu odborniku, ki je bil ponoči sam okraden, sumna zdela. Takoj je občinskega služabnika obvestil o svoji slutnji. Ta jo res mahne za jezdecem in ciganom. Ker se je bil na neki voz prisedel, je bil pri vasi Pristavi že prebitel oba. Tukaj je sklical kmete, ki so mu pomagali ugrabiti konja in oba tatova. Cigan je odnesel pete v gozd njegov pomočnik pa v ječi krške sodnije premišluje, kako se bo zagovarjal in izgovarjal. „Dom.“

(Naselbina slovenskih krošnarjev.) V loški fari pod Zidanim mostom se je v teku poslednjih let okoli 200 Bolčanov, vrlih slovenskih krošnarjev, naselilo in si kupilo ali hišico ali kaj zemljišča ali pa oboje s po svetu pritrženim denarjem. Seveda, svet okoli Loke je mnogo boljši, in bivališče v tem kraju je radi bližnje postaje za krošnarje veliko prikladnejše.

(Lepilo pri kolkovih znamkah.) Od c. k. finančnega ravnateljstva za Kranjsko sprejeli smo dopis glede lepila pri kolkih. Ravnateljstvo je namreč prejelo mnogo pritožb, da so kolkovo znamke iz leta 1893 nedostavno oskrbljene z lepilom. Do sedaj se je za lepilo rabil kolonjski klej, pri katerem je bilo treba dobro pomočiti ali posliniti, da se je znamka prijelja papirja. Sedaj pa se rabi v ta namen „gumi arabicum“, lepilo, ki se raje razmoči, zato sedaj ni treba preveč močiti pri lepljenju, ker bi se sicer utegnulo lepilo otreti in bi se znamka ne mogla prilepiti.

(Nova maša.) Poroča se nam: V Kranju je daroval v mestni farni cerkvi č. gosp. novomašnik Vincenc Čibašek dne 16. t. m. prvo sv. daritev. Razven obilne duhovščine je spremilo mnogo odličnih svatov g. novomašnika v cerkev. Ta dan zdel se mi je zopet starodavni Kranj v svojem svitu. Svečanosti primerno je govoril g. mestni kapelan dr. J. Mauring, primerjajoč duhovnikovo življenje in delovanje sv. rožnemu vencu. Dokazal je gospod govornik, da je v duhovnikovem življenju marsikaj veselega, marsikaj žalostnega, ako pa tudi zadnje prevlada, vedno je njegovo delovanje veličastno, častljivo. Pri obedu naspravil je preč. gosp. dekan novomašnika v imenu dekanije, blagorodni gospod župan v imenu mesta kranjskega. G. cerkveni govornik je pa poudarjal potrebo skupnega soglasnega delovanja v javnem in političnem življenju na

verskonarodni podlagi. Leta 1495 so ustanovili meščanje kranjski v Ahenu beneficij pri oltarju svetega Cirila in Metoda v farni cerkvi Matere Božje. Pred 400 leti so bili naši pradedje že zavedni Slovenci, a kakor nam priča ta ustanova, tudi verni katoličani, in mi, njih potomci, bodimo jednaki. To je vodilna misel naidušeno govorenih in radostno sprejetih besed.

(Iz tabora „krščanske ljubezni“.) V pojasnilo popravka g. A. Gabršček-a prejeli smo nastopne vrstice: Andrej Gabršček vrednik „Soče“ v Gorici, bivši gorski nihilist i. t. d. Vam je poslal popravek, v katerem je napisal in „pobil“ dvanaest lažij. Ali jih ni bilo morebiti več, A. Gabršček? Mi se ne bomo trgali z njim za vse laži, ker vemo da je vredništvo gotovo vže sito tega mrakega prepira. (Res želimo, da je ta beseda o tej stvari zadnja v našem listu. — Op. vredn.) Ali eno pa še enkrat zapišemo. „Slovenec“ je pisal: A. Gabršček je še pred sklepom izrekel, da je bil mistificiran in na led speljan od verodostojnih oseb. — Gabršček: Laž je, da je vrednik izjavil, da je bil mistificiran in na led speljan. — „Slovenec“: One besede je A. Gabršček dvakrat izrekel in sicer zato, ker mu je prelagatelj c. kr. avskultant g. Fon one besede netočno preložil. Na to je g. predsednik Flegar preložil tako le: Dichlars e deplora, che fu indotto in errore da persone, a cui egli doveva prestar fede. — Gabršček: Ni res, da sem pred sodiščem izjavil da sem „mistificiran in na led speljan“ in to v obče v svojih dokazovanjih, kakor je v imenovanem članku generalizovano, marveč res je, da sem na nasvet zagovornika dr. Laginje — ko je prof. Babsch izpovedal pod prisego, da on ni edini dopisnik iz Gorice, zlasti pa, da najbolj strupene dopise proti Slovencem pišejo drugi — izjavil pogojno, kakor stoji v poročilu na str. 86. — „Slovenec“: A. Gabršček poštenje velja! Kolikor onih prič, katere smo Vam imenoma navedli, izjavi slovesno s prisego, da ste tako rekli, kakor je v Vašem poročilu na str. 46 tolikrat nam smete očitati neresnico. Da Vam bo delo lažje, navedemo Vam za italijanski prevod še dve priče: č. g. Peter Fabris podravnatelj in veleuč. g. dr. Faidotti. — Le še par opomb. 1. Mi nismo nikjer rekli, da je bil A. Gabršček v obče „v svojih dokazovanjih“ mistificiran, kajti tega ni on ni mi vedeti ne moremo, ker mu je sodišče dokazovanje odklonilo. Izrekel je, da je bil „mistificiran in na led speljan“ da subjekte delicti t. j. neke osebe, katerim „je moral verovati, so ga speljale na led čes: „Tisti dopisun je prof. Babsch, dajte po njem“. A. Gabršček se je dal — zapeljati. 2. Kdo so tiste osebe, mi nismo zapisali ali brez dvojbe so „osebe, katerim se mora verovati“. Svojo sodbo pa smo si napravili. Na vse druge grožnje in psovke ni ene besede. Ne bojte se A. Gabršček, mi Vam ne bomo na poti. Le bodite sami gospodar narodnega polja in metajte na smetišče, kogar koli najdete, da bi se upal slovenstvu kaj koristiti. Saj mož imate vse preobilo in na izbiro! Dixit!

(Z Reke): 6. t. m. se je vrnil iz Dabrecina tudi trgovec Emil Cseca, kateri je svojo trgovino pred odhodom izročil Antoniju Vezzani-ju iz Gorice. A ta je med gospodarjevo odsotnostjo vzel 644 gld. ter z njimi pobegnil. Sedaj ga iščejo. — Istege dne so našli na potu neko Katarino Simonič, katere je še komaj soplja. Tako hudo jo je gospodar pretepel. Sedaj je revica v bolnišnici. — Istege dne so vozniki povozili dva otroka, redarji pa vtaknili pod ključ lepo stevalo mladih vagabundov. Teh je pri nas vse polno. — 7. t. m. je bil velik diné pri guvernerju. Začel se je ob 9. uri zvečer ter trajal pozno v noč. Mej dinejem je svirala pred guvernerjevo palačo vojaška godba. Dineji pri guvernerju so prav pogosti. Bačani uporabljajo vsa sredstva, da bi Rečane pridobil za Mažarijo. Tako sredstvo so tudi dineji. — 8. t. m. so sklenili, da bodo sezidali novo hišo za redarstvo. Troški so proračunjeni na 40.000 gld. Tudi za to hišo bode prostora, a za našo gimnazijo ga ni! — Istege dne so videli blizu Novi ja že tretjega kita. — 9. t. m. je jel noreti zloglasni Ivan Bassanin, kateri je ravno pred jednim letom prouzročil požar na Sušaku. Odpeljali so ga v Stenjevec. — 11. t. m. je prišel k nam senjski škof dr. Juraj Posilović. Vračal se je z Dunaja domov. — 15. t. m. so bile volitve za trgovsko zbornico ovržene. Vendar enkrat! — Naši izletniki so že vsi domá. Naši prodani laški listi — saj drugih nimamo — imenujejo ta izlet v Dabrečin patrijotičen.

Napravil se je samo zato, da bi se Rečani laglje pridobili za mažarsko idejo, posebno sedaj, ko neki menijo Mažari predložiti hrvatskemu saboru, naj se odreče vsem pravicam do Reke in njene okolice. Mažari mislijo, da je sedaj čas za to. Toliko pričakujejo od Hedervaryjeve vlade. V Reki je neka stranka, katere si želi sedanji provizorij v mestu. Ta stranka ima največ moči pri ljudstvu. Ona si ne želi, da bi bila Reka tudi „de iure“ mažarska, ker bi potem Lahom jelo odzvanjati v Reki. Sedaj se jim seveda dobro godi. Mažari jim vse puščajo, ker mislijo, da je bodo tako pridobili za mažarsko idejo. Na vodje te nestalne stranke, ki ni ne krop, ne voda, obračajo Mažari vso pozornost. Laska se jim, kakor vé in zná. Guverner jih vabi na dineje, napravljajo se veselice itd. Ako je izlet v Dabrečin kaj pripomogel, da se Rečani pridobé za Mažarijo, ne vé, brez vsega menda ne bo. Jeden vseh pa lahko konstatujem. Neki Dabrečinec je prijel za roko neke Rečanke. Kmalu bode poroka. To nam svedoči, da imajo izleti vendar nekaj dobrega. Tega naj ne pozabi nežni spol. On bi znal crpiti iz njih največ koristij.

(Iz Praga.) 14. julija. „Česká Akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění“ je dobila ustanovno pismo, koje je lastnoročno podpisal Nj. Veličanstvo naš cesar in kralj. — V Českých Budějovicah so dobili od deželnega šolskega sveta nalog, napraviti češko dvorazredno deško in dekliško meščansko šolo. Temu nalogu se je mesto, ki hoče le nemško biti, ustavljalo, a od ministerstva prisiljeno, da mora šolo napraviti, toda le po jednorazrednico. — Star oznanovalec moči nekdanjega plemstva češkega, grad Bezdež, je bil zapuščen in je razpadal. Sedaj ga bodo popravili in kapelico toliko prenovili, da se bode notri lahko opravljala božja služba. Grad je lastnina grofinje Waldstýnove, rojene Schwarzenbergove. — Na Havelskem trgu se je sesula stara, zapuščena hiša vsled nalivov zadnje dni. V drugi hiši, katere je tudi v jako slabem stanu, in se bode brž sesula, so ljudje še stanovali, pa morali so jo zapustiti, da ne bi se zgodila kaka nesreča. Da se stare hiše podirajo, ni čuda, čudnejše je, da se nove jako rade sesipajo. — Blisk je užgal stari stolp „Daliborka“ imenovan; pogorel je popolnoma. Stolp ima svoje ime od Dalibora, koji je bil notri zaprt in pri tej priložnosti se je navadil goslati. Na to se nanaša pregovor: „nouze (beda) naučila Dalibora housti“. — „Narodni Listy“ so pisali, da se je odpovedal grof Harrach svojemu mandatu na cesarjev migljej, kar je popolnoma izmišljeno in slagano. — Štastný obseja v svojih „Selskih Listih“ mladočeški predlog o splošnji volilni pravici. Ironično pravi, naj delujejo zdaj za to, da se hlapcem in deklam omeji čas za delo itd. Pravi, da so jih volili posestniki, da se pa niso nanje ozirali, da se jim zahvaljuje, in svetuje, da naj se odpovedo mandatom, ako hočejo deliti „presente“. — Rojstna vas srednjeveškega češkega pisatelja, Tomaža pl. Štítný, je pogorela. — Hči deželnega maršala, Ana Berta Lobkowiczova, se je poročila z grofom Františkom Esterhazy. Poročal je nj. em. kardinal knez nadškof Schönborn.

(Iz Brna.) 18. julija. Nemško gledališče v Brnu je tako dobro obiskovano, da se kaže za leto 1892 pomanjkljiv 26.864 gld. 68 kr. Najraje bi ga pokrili iz občinskih dohodkov, toda najbolje sredstvo bi bilo, ako bi se v njem dajale tudi češke predstave, ali tega se bojé varuhi „nemškega značaja“ mesta. — 4. t. m. so poslali v Egipt truplo paše Ali Djemala, ki je umrl v vojaškem zavodu v Hranicah. — Četrtošolec nemške realke v Prostějovu, Richter, je ustrelil čuvaja Zlatnička, ko mu je branil trgati črešnje, in pred kratkim so izključili na istem zavodu tri petošolce radi nenravnosti. Lepo napredujejo dijaki na nemških učiliščih v Uberskem Hradišti, Olomucu in Prostějovu! — Slovaške „Narodnie Noviny“ pišejo zopet o slovaških sirotah, koje so Mažari zapeljali v južne kraje. Dva dečka, Blaž in Štefan Kardoš, ki sta bila odpeljana pred 15 leti, sta še le sedaj zvedela, odkod sta doma, ko je bilo treba iti k naboru. — V Olomucu je začel izhajati nov zabavni list „Matica Slovanská“, ki podaja najlepše slovanske povesti; vrednik mu je Karol Wolf, ki vrejuje ob enem tudi „Našince“. — Deželni predsednik vitez Loebl je odpotoval v Lvov in stopi pozneje v pokoj. — Toliko požarov, kakor letos, ne pamtijo najstarejši ljudje. Gori skoraj vsaki dan. V Deblinu je 7. julija pogorelo 26 hiš in 12 skednjev. — V Záhlicah so odkrili spominsko ploščo Franu Skopaliku, županu, lastniku

zlatega zasluznega križa, papeževnega viteškega reda sv. Silvestra, deželnemu in državnemu poslancu itd. Skopalik je bil le priprost posestnik, a vendar si je stekel nebrojnih zaslug za probujenja naroda, gospodarski razvit in kot pisatelj. Rojen je bil leta 1822, umrl 1891.

(V proslavo cerkvene slavnosti), ki se je vršila m noli četrtak v stolnici mariborski, izdala se je ta-le spomen-ca: Haec est dies, quam fecit Dominus: exultemus et lætemur in ea! Ps. 117, 24.

MICHAELI NAPOTNIK
PRAESVLI PERDILECTO EX VOTIS PIIS
FAVSTA QVAEQVE
IGNATIVS OROZEN, PRAEPOSITVS LAVAN-
TINVS, COELESTI SIT SEMPER BENEDIC-
TIONE SVFFVLTVS!
JOSEPHVS PAIEK, CANONICVS DILECTVS,
VIVAT, SIT FORTIS IN AEVVM!
IOANNES BOSINA, DECORATVS CANONICATV
IN HONOREM VIVAT FELIX IN VBERTATE
GRATIAE!

IACOBVS MEŠKO, PAROCHVS DILECTVS,
HONORATVS, VIVAT FAVSTVS!
CAROLVS GAIŠEK, DECANVS, HONORIBVS
AVCTVS, FAVSTE SEMPER VIVAT!
ANTONIVS HAIŠEK, CANONICVS HONO-
RARIVS, AMICVS FIDELIS, VIVAT FAVSTE!
Ecce, quam bonum et quam jucundum habitare
fratres in unum! Ps. 132, 1.

IESVS, MARIA IOSEPH!
SINT TVTI FAVTORES NOSTRI IN PVGNA
TERRESTRI, AC DVCES BENIGNI IN VIA
COELESTI!

In piam memoriam
beatificationis P. T. D. Ignatii Orožen, Praepositi;
installationis supernominati Canonici actualis, et
quatuor Canoniorum ad honorem in Ecclesia Ca-
thedrali S. Joannis Baptistae Marburgi die 20. Julii.

KATOLIŠKI SKLAD.

Celovski „Mir“ je izpregovoril o „Katoliškem skladu“ to-le-lepo besedo:

„Bali smo se, da slovenski katoliški shod v Ljubljani, kolikor tudi je bil sijajen in iskreno pozdravljen, naposled vendarle brez sadu in sledu ostane, kakor nekdanja kmetijska enklava, kjer se je toliko govorilo v korist kmetovo, nazadnje pa nič storilo. Na svoje veselje pa zdaj vidimo, da navdušenje za katoliško stvar, ki se je pokazalo na shodu, ni bilo enodnevno, temveč da je pognalo in rodova dober sad.“

Izvršujoči odsek stalne komisije za II. slovenski katoliški shod je ustanovil blagajnico, kateri je ime „katoliški sklad“. Nabira se denar v ta namen, da se izvršijo sklepi katoliškega shoda. Zatrjuje se, da se nabrani denar ne bo trošil v politične namene, pač pa mislijo v prvi vrsti ustanoviti katoliške latinske šole s slovenskim učnim jezikom, potem pa učiteljsko pripravnico katoliško in slovensko. Oboje je potrebno in hvalevredno.

Popolnoma slovenske gimnazije nimamo še nobene, pa tudi ne čisto slovenskega učiteljskega. Glavna stvar je pa, da dobimo gimnazijo, v kateri bi se mladenčji navzeli katoliškega, krščanskega duha. Zadolosti žalosten in poguben je prepis, kateri je nastal zdaj med omikanimi Slovenci. Kdo bo tajil, da to nasprotje izvira največ odtod, ker se v sedanjih srednjih šolah verski duh premalo goji, tako, da namesto vneme za krščanske misli in nazore verski duh v mladenčih le otrpne ali pa čisto ugasne.

Ako bo katoliška gimnazija res prav vzavdana, bo vse drugače, kajti kar se v mlado srce zasadi, to ostane navadno do smrti.

Kako lepo bo med Slovenci, kadar bodo posvetni rodoljubi jednega duha z duhovnimi! In to se bo zgodilo, ako dobimo katoliške srednje in višje šole. Začetek se bo naredil s katoliško višjo gimnazijo v Ljubljani. Tamošnja gimnazija je itak prenapolnjena, terej bo le pouku v korist, ako se v Ljubljani ustanovi druga višja gimnazija.

Se bolj potrebna, kakor katoliška gimnazija, je pa katoliška učiteljska pripravnica. Učiteljem moramo v vzgojo izročati najdražje svoje blago, svojo nežno mladino. Vsak oče, vsaka mati želi, da bi iz nju otroka kaj prida postalo, kar je pa mogoče le na podlagi krščanske izreje. Zato moramo pač

želeli, da bi bili naši učitelji polni krščanskega in verskega duha, da bi tistega tudi otrokom v srca cepili.

V prejšnjih časih smo pač imeli pridne in po-
božne učitelje. Zdaj se pa ne dá tajiti, da se med učitelje vedno bolj širi lažilberalni, veri nasprotni duh. Na Kranjskem in Štajerskem še ni tako hudo; kdor pa bi hotel nad našimi besedami dvomiti, naj pride na Koroško in naj si ogleda naše učitelje! Vsak verni Slovenec, kdor ima kaj odveč, bo torej dobro in Bogu prijetno delo storil, ako „katoliški sklad“ ali sam z denarjem podpira, ali pa vsaj da-rove po možnosti za ta namen nabira.

Ugovor, da bo s tem naborom naša slavna in prepotrebna družba sv. Cirila in Metoda škodo trpela, ne velja. Kajti Ciril Metodova družba bi sama morala misliti na ustanovo katoliškega učiteljskega, ako bi „katoliški sklad“ tega ne storil. Družbi je torej s tem skladom le jedno breme odvzeto, jedna naloga olajšana, ker bo tudi družba, ki je vendar katoliška, za svoje šole potrebovala katoliško mislečih učiteljev.

Tudi s katoliško gimnazijo se pospešujejo na-
meni šolske družbe. Dokler bodo Slovenci verni, bodo tudi svoji materni besedi in svoji narodnosti zvesti ostali.

Sicer pa, kdor enkrat dá, tisti dá tudi dvakrat; kdor ima za družbo sv. Cirila in Metoda jedno krono, bo še tudi za „katoliški sklad“ katero žrtvoval; radodarnemu se studence ne usuši. So pa tudi taki, da za nobeno dobro reč nič ne dajo; če za šolsko družbo niso nič imeli, tudi za „katoliški sklad“ ne bodo nič dali. Namesto njih bodo pa radodarni svoje žrtve podvojili, in Bog bo blagoslovil delo njihovih rok, da zaradi svoje dobrotljivosti vendar ne bodo trpeli pomanjkanja.“

Za „katoliški sklad“ darovali so nadalje p. n. gg:

Janez Ev. Nagode, dekanjski in farni upravitelj v Trebnjem	200 kron	gld. 100—
Baltazar Bartol, župnik v pok. na Spodnjem Brniku pri Cerkljah		10—
Gasper Dolar, molar v Ljubljani, prvo krono		—50
Jožef Kosec, vikarij v Novakih na Goriškem, letnino		10—
Josip Lavrič, župnik v Ambrusu na Dolenjskem		5—
France Pavletič, vikarij v Fojani na Goriškem, letnino		6—
France Smrekar, vikarij v Medani na Goriškem, letnino		6—
Janez Brenc, župnik pri sv. Gregorju, mesečnino za julij		1—
France Marolt, posestnik pri sv. Gregorju, letnino		—50
Anton Marolt, posestnik pri sv. Gregorju, letnino		—50
Janez Prijatelj, posestnik pri sv. Gregorju, letnino		—50
Janez Rigler, posestnik pri sv. Gregorju, letnino		—50
Več posestnikov od sv. Gregorja mesečnino za julij		—49
Alfons Müller, kustos deželnega muzeja „Rudolfinum“ v Ljubljani, mesečnino za maj, junij, julij, avgust in september		5—
Zbirka pri dekanjski konferenci v Žužemberku		
France Perpar, župnik v Zagradcu		5—
Mihail Bogolin, župnik v Ajdovu		5—
Angušt Sinkovec, kapelan v Žužemberku		15—
Ignacij Ključevšek, župnik v Smibelu pri Žužemberku		5—
Josip Žagar, kapelan v Henjah		2—
Janez Zupančič, župnik v Topli Rebru		1—
Josip Kos, farni upravitelj na Se- lih pri Šumbrgu		1—
Tej zbirki dodal je bržkone g. dekan sam še		6—
da je napravil okroglo svoto 40 gld.		
Anton Jamnik, župnik na Sorci		7—
O priliki veselega družin- skega dogodka darovanih 24 kron		12—
Janez Terap, župnik v Ljubnem		10—
Nekdo 100 kron v zlatu		50—
I. I. srečno dokončavši šolo, 1 krono		—50
Josip Begali, mizar in hišni po- sestnik v Ljubljani 2 kroni		1—
I. S. župnik na Notranjskem 200 kron		100—
Lovro Rozman, ekspozit v Žabnici		5—
Neimenovan trgovec		50—
France Brulec, župnik na Ve- liki Dolini		10—
Henrik Povše, župnik na Krki		5—
Mihail Saje, župnik v Štangi		3—
R. T. iz Ljubljane		2—

F. Z. in H. D. vsak po eno krono . . . gld. 1—
Alpjizij Zorman, molar v Ljubljani . . . 5—
Andrej Kalan, stolni vikar v
Ljubljani, mesečnino za junij in julij . . . 10—

Mill Bog povrni vsem velikodušnim darovalcem
tisočero ter jim obudi mnogo posnemalcev!

V Ljubljani, v god sv. Marijete device in
mučenke l. 1893.

Josip Šiška.

tajnik „izvršujočega odseka“.

Darovi za „katoliški sklad“ naj se blagovolijo po-
šiljati pod naslovom: Josip Šiška, knezoškofjski taj-
nik v Ljubljani.

Društva.

— (Druga letošnja vrtna vese-
lica pevskega društva „Ljubljane“) vršila se bode v nedeljo, 6. avgusta t. l., pri „Vi-
rantu“ z zanimivim programom, katerega bomo
pозneje priobčili. Za danes bode omenjeno o keglja-
nju, katero se že v nedeljo prične in nadaljuje za
tem vsaki dan od 1. ure popoldne naprej in ki
obseza nastopne dobitke: I. dobitok 30 kron, II. do-
bitok 20 kron, III. dobitok 10 kron, IV. dobitok
6 kron, V. dobitok 4 kron, VI. dobitok 3 kron (za
največ serij) in VII. šaljivi dobitok za največkrat
vseh devet.

(Slovensko planinsko društvo) prosi,
naj se vsa pisma do društva pošiljajo naravnost
osrednjemu odboru v Ljubljano, a ne posameznim
odbornikom. Dalje naznanja, da je pot na Stol,
katero je zaznamovalo društvo, dalo tudi popraviti.
— Na društveni oklic sta se tudi oglasila g. Ant.
Zupan, posestnik v Zaspu pri Bledu, in gosp. Ant.
Lavrenčič, gostilničar v Sentpetru na Notranjskem.
Gosp. Zupan ima na ponudbo 5 sob in kuhinjo.
Kdor želi najeti stanovanje, naj se obrne do njega
ali do planinskega društva. Zasep je pol ure od
Bleda. Gosp. Lavrenčič ima vedno na razpolaganje
sobe. Zajutrek, kosilo in večerja stanejo 70 kr.,
soba z jedno posteljo pa 40 kr. Te cene veljajo
izrečno za člane planinskega društva. V bližini so:
Snežnik, Sv. Trojica in pa hrib Osilnica, odkoder
se vidi daleč po morju. To gostilno, ki je prav na
dobrem glasu, priporočamo vsem čč. članom in
drugemu slavnemu občinstvu.

(Kat. tiskovno društvo) v Mariboru
ima ta-le odbor: dr. Jožef Pajek, kanonik stolne
cerkve, predsednik; dr. B. Glančnik, odvetnik,
podpredsednik; dr. Ivan Mlakar, profesor bogo-
slovja, blagajnik, in dr. Martin Matek, prof. bogo-
slovja, tajnik; kanonik Lovro Harg, kanonik
Karol Hribovšek, zdravnik dr. Feliks Ferik,
Jožef Zidanšek, profesor bogoslovja in vikar dr.
Anton Medved.

(Posojilnica v Gornji Radgoni)
imela je v preteklem polletju dohodkov 21.702 gl.
53 $\frac{1}{2}$ kr. in stroškov 21.911 gl. 14 kr. torej pro-
meta 43.613 gl. 66 $\frac{1}{2}$ kr. Mei dohodki imela je
16.850 gl. 50 kr. hranilnih vlog in 2885 gl. vrnje-
nih posojil, med stroški pa 15.800 gl. posojil ter
3921 gl. 84 kr. vzdignjenih hranilnih vlog. Prito-
pilo je 61 novih zadrušnikov, ki imajo v deležih
610 gl.; vseh zadrušnikov skupaj je 166.

(Slovensko društvo.) Dr. Leop. Grego-
rec, predsednik „Slovenskega društva“, naznanja,
da občni zbor političnega „Slovenskega društva“
ne bode dne 6. avgusta, ampak dne 8. septembra,
in sicer v Mariboru.

(„Slov. bralno društvo“ v Kranju)
vabi Vaše blagorodje k tamburaškemu kon-
certu v nedeljo, dne 23. julija t. l. v gostilni g.
P. Mayeria ml. — Vspored: 1. Knobi-Mačak:
„Sokolova“, koračnica. 2. Klaič-Farkaš: „Svrčanje“.
3. Gregorovič-Farkaš: „Moje milje“. 4. Farkaš:
„Karišik brv, narodnih popevka“. 5. pl. Zajc-Far-
kaš: „Domovini jelinjavi“. 6. Farkaš: „Oj, hanojci!“,
koračnica. 7. Abt-Lachner: „Detetu“. 8. Farkaš:
„Lepa naša domovino“. 9. Bosiljevac-Farkaš: „Hr-
vatske“, koračnica. 10. Farkaš: „Val-e elegante“.
— Začetek ob 8 uri zvečer. Vstopnina za osebo
20 kr. Čisti dohodek je namenjen za godbene po-
trebe. K obilni udeležbi vabi najljubneje

ODBOR.

— (Vabilo k tomboli.) katera se priredi v
nedeljo 30. julija, točno ob 4. uri popoldne, v go-
stilni g. Mikl-pa pri Sv. Marijeti nižje Ptuja. Po
igri je prosta zabava s plesom. Čisti dohodek je
namenjen za napravo brizgalnice. Ako bi določ-
nega dne vreme ne bilo ugodno, preloži se tom-
bola v nedeljo dne 13. avgusta. K obilni udeležbi
vabi uljudno odbor.

Telegrami.

Dunaj, 21. julija. Zdravje vojnega mi-
nistra se je jako shujšalo, kar že vzbuja
resne skrbi.

Pariz, 21. julija. Zbornica je vzlic ugo-
vorom vstavila zopet več kreditov, katere je
zavrgel senat. Budget mora torej še nazaj v
senat.

London, 21. julija. „Standard“ poroča se iz Jassyja, da je poslednja tri leta pomnožila Rusija vojno na avstro-ogerski meji za 65 batalijonov pešcev, 57 eskadronov konjikov in 23 baterij. Vojni minister je nedavno nadzoroval čete ob ruski zapadni meji. Po končanih manevrih se ondu nastani zopet več vojakov.

London, 21. julija. V dolnji zbornici se je izjavil Grey, da vlada pričakuje od lorda Dufferina skoro poročilo, da bode videla, nasprotuje li to angleškim koristim, kar zahteva Francija. Pristavil je, če se pogoji ultimatumu ne sprejmo, bode francoski ministri ostavili Bangkok in obrežje bodo blokirali.

Umrli so:

20. julija. Lucija Kralj, mestna uboga 44 let sv. Petra cesta 60. jetika. — Marija Winter, gostija 60 let, Kravja dolina 11. vsled raka.

V bolnišnici:

19. julija. Franc Mokorel, crkvenik, 55 let, jetika.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
21	7. u. jut.	735.4	17.4	sl. vzh.	jasno	0.00
	3. u. pop.	734.7	28.0	sl. jzap.	"	
	9. u. zveč.	735.4	20.4	brezv.	"	
Srednja temperatura 21.9° za 2.4° pod normalom						

Tržne cene v Ljubljani

dne 22. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica m. st.	8.40	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	6.86	Surovo maslo,	82
Ječmen,	6	Jajce, jedno	2
Oves,	7.20	Mleko, liter	10
Ajda,	10	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6	Telečje	48
Koruza,	6	Svinjsko	64
Krompir,	3	Koštranovo	38
Leča, hkti.	14	Pišanec	35
Grah,	14	Golob	17
Fižol,	10	Seno, 100 kgr.	20
Maalo, kgr.	76	Slama,	76
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	46
Špeh svež,	62	mehka,	5

Javna zahvala.

V akademskem letu 1892/93 blagovolili so še darovati „Podpiralni zalogi slovenskih vseučiliščnikov v Gradu“:

Slavna posojilnica v Celju	50 gl.
Gosp. dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru	50 "
dr. Albin Poznik, e. kr. notar v Novem Mestu,	
1 delnico delniškega društva „Prvi narodni dom v Rudolfovem“ za	50 "
Slavna kmetijska posojilnica ljublj. okolice v Ljubljani	10 "
Slavna posojilnica v Šoštanju	10 "
Slavna posojilnica Črnomlju	5 "
Gosp. Ivan Fischer, bivši e. kr. notar v Gor. Gradu	5 "
dr. Benjamin Ipavie, zdravnik v Gradu	5 "
dr. Ivan Klasine, odvetnik v Gradu	5 "
dr. Gregorij Krek, e. kr. vseučilišni profesor v Gradu	5 "
Fran Sal. Pirc, dohodkar v St. Pavlu	5 "
Oton Ploj, e. kr. notar v Radgoni	5 "
dr. Jakob Sket, e. kr. gimn. prof. v Celovcu	5 "
Fran Hauptmann, e. kr. profesor na učiteljsku v Gradu	3 "
Anton Kupljen, e. kr. notar v Črnomlju	3 "
dr. Bogomil Krek v Gradu	1 "

Za vse te velikodušne darove izreka opravični odbor „Podpiralne zaloge slovenskih vseučiliščnikov v Gradu“ plemenitim dariteljem v imenu revnih in podpore vrednih vseučiliščnikov slovenskih najtoplejšo svojo zahvalo.

V Gradu, dne 21. malega srpana 1893

Dr. Bogomil Krek, tajnik.

Dr. Gregorij Krek, e. kr. vseučilišni profesor, predsednik in blagajnik

Zahvala.

Velika nesreča zadela je lansko leto našo revno občino, kajti toča nam je uničila vse poljske pridelke. Kdor pozna naše hribovske razmere, vé, da tukaj ni bogastva in da je bil za naše bedne prebivalce to strašen vdarec. Najboljši kmetje morali so po zimi žito kupovati in ubogi reveži so stradali, da je bilo joj.

Ko pa pride spomlad, ni bilo semena, ne denarja. Vsled prošnje velečast. gosp. Ivana Zdražbe, župnika na Prežganju,

dobila je naša občina prav zadatno podporo — še čez 2000 gl. — deloma od vis. e. kr. vlade, deloma od slavnega deželnega odbora v Ljubljani. Za ta denar nakupilo se je revežem krompirja, ajde in fižola za seme.

Ker je bilo s tem blagim činom zares zadatno pomagano ubogim stradalajočim, šteje si podpisano občinsko predstojništvo v prijetno dolžnost, najprisrčnejšo zahvalo izreči visoki e. kr. vladi in slav. deželnemu odboru v Ljubljani za toliko naklonjenost.

Posebno se pa še zahvaljujemo načemu preljubenzivemu prečast. gospodu župniku Ivanu Zdražbi na Prežganju, ki tako lepo skrbi za svoje farane in ki ima zares požrtvovalno srce za reveže. Preblagi gospod se ni vstrašil nobenega truda in je deloval tako dolgo, da je bilo našim revežem pomagano. Bodi mu torej v imenu vseh obdarjenih od podpisanega občinskega predstojništva izražena najprisrčnejša zahvala za njegov veliki trud

Občinsko predstojništvo Trebeljv, dne 16. julija 1893.

Župan: Jožef Gale.

Št. 2206.

VABILO

k

VIII. REDNI VELIKI SKUPŠČINI

družbe sv. CIRILA in METODA

v Sežani, dne 26. julija 1893.

Vspored:

I. Sv. maša ob 10. uri dopoldne v župni cerkvi.

II. Zborovanje ob 11. uri.

1. Prvomestnikov nagovor.

2. Tajnikovo poročilo.

3. Blagajnikovo poročilo.

4. Nadzorništva poročilo.

5. Volitev* jedne tretjine odbornikov.

Po pravilih izstopijo naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Hribar, 2. Luka Svetec, 3. dr. Ivan Tavčar, 4. Tomo Zupan.

6. Volitev* nadzorništva (5 članov).

7. Volitev* razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V Ljubljani, dne 11. julija 1893.

Prvomestnik:

Tomo Zupan.

Podpredsednik:

Luka Svetec.

* Iz § 16. glavnih pravil: Družbino vodstvo se voli za 3 leta; pa vsako leto izstopi jedna tretjina. Nadzorniki in razsodniki pa se volijo vsako leto iz novic.

Iz § 14.: Velike skupščine se udeležujejo s posvetovalno in glasovalno pravico: . . . b) pokrovitelji; c) udje družbinega vodstva; d) udje družbinega nadzorništva in razsodništva, in e) podružnični zastopniki.

Število podružničnih zastopnikov se ustanavlja tako, da je na vsakih 50 družbenikov eden zastopnik; vendar pa mora vsaka podružnica najmanj po enega imeti.

Iz § 15.: Podružničnim zastopnikom je dovoljeno pooblastiti namesto sebe kogarkoli izmed družbenikov.

Služba organista in cerkvenika

se odda v Stranjah (p. Kamnik).

Nastop službe o sv. Mihaelu. Ako zná prosilec primerno rokodelstvo, naj omeni. Postranski dohodek za poduk v zasilni šoli ob zimskem času.

Več pové Janez Molj, župnik.

359 3—2

Učenca

starega 12—15 let, zmožnega slovenskega in nemškega jezika, želi v svojo špecerijsko prodajalnico na Vrhniki sprejeti

357 3—3

Gabriel Jelovšek.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Primarij dr. V. Gregorič

odpotuje

364 3—1

za čas od 23. julija do 10. avgusta.

Prodá se iz proste roke

nova hiša

stoječa blizu farne cerkve pri sv. Lovrenču ob Temenici, pošta Trebnje, s cementom krita, imajoča tri sobe, vežo, kuhinjo in klet; pripravna je za prodajalnico, gostilno (gostilna je tudi zdaj) ali za penzioniste. Oddaljena je dva in pol kilometra od železniške postaje in pol kilometra od postajališča. 360 2—2

Natančnejše pové posestnik Josip Zupančič ravno tam.

Oznaniło.

355 3—3

Podpisane naznanja s tem, da ima izgotovljeno

cerkveno uro

primerno za kako farno cerkev, in dve uri, primerni za kako podružnico. — Kdor bi jedno ali drugo potreboval, obrne naj se do njega s spodaj naznanjenim naslovom.

Rad sprejema tudi popravila, ki spadajo v njega stroko.

Matija Lenard,

izdelovatelj cerkvenih ur.

v Cerknici pri Rakeku na Kranjskem.

Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdravilnih lastnosti z **častno diplomo** in **zlato svetinjo** na razstavi v Londonu in Parizu, z **zlato svetinjo** v Brielju in Tunisu. 324 4

Želodčeva tinktura

G. Piccoli-ja, lekarja v Ljubljani

je vspešno dietetično sredstvo, katero krepi in zdravi želodec, kakor tudi opraviča prebavnih organov izbornu pospešuje.

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetju zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 nov., po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gl. 26 nov. Poštino plača vedno naročnik. Cena eni steklenici 10 novcev.

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga priznana izvrstnega vrhniškega piva. — Naročila na pivo v sodčkih in zabojih po 25 steklenic. Dostavljenje na dom brezplačno. 275 (20-10)

Znana restavracija s prostorno dvorano in najlepšim velikim, zračnim vrtom.

Novourejeno krito kegljišče, pripravno prav posebno za družbinsko kegljanje.

Uvod tudi iz Poljske ulice. 211

Franjo Paušner

krojač,

Streliške ulice šte. 18,

priporoča se prečastiti duhovščini za izdelavanje

talarjev

po izvrstnem kroju in po najnižji ceni. 344 3—3

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52—30

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu vživanju namešane ali s surogati pomešane navadne kave lahko odrecemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravljajo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva ko dodaja navadni kavi. — Ponaredeb se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Brata Eberl,

338 26-3

izdelovatelja napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in mebelje.

Ljubljana, Frančiškanske ulice št. 4.

Prevzameta vsa v njih stroko spadajoča dela v mestu in na deželi. Dobra, fina dela, najnižje cene.

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče modro, sivo in olivno, po gld. 5.50, 6.—, 7.—, 8.—, 9.—, 10.— in višje po vsaki ceni do 20 gld

Anton Obreza,

tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

Najcenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50-37

Solidne, zložne
močne in
čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica

za upogneno pohištvo
samo iz napojenega masivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v Bistri,
pošta Borovnica.

(230 52-13)

V letu 1838. v Trstu osnovana
c. k. privileg.

zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ,

katere

generalnega zastopa pisarne

so

na Dunaju

53 12-2

v družbini hiši, mesto, Weihburggasse št. 4,

in katero v vseh deželnih glavnih mestih in znamenitejših krajih

avstro-ogerske države

zastopajo generalni, glavni in okrajni zastopi,

zavaruje po najnižjih cenah proti

požaru poškodbam pri prevaževanju in po toči, dalje človeško življenje v raznih kombinacijah in proti zgubam pri najemnini vsled požara ali razpoka.

Glavni zastopnik v Ljubljani: IVAN PERDAN.

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

katere ima v največji izbi v zalogi

France Čuden,

preje GEBÄ,

urar v Ljubljani,

Slonove ulice šte. 11.

Po najnižji ceni dobé se tudi raznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stojalom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga prstanov, uhanov, verižic, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni. 185 17

Popravila izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franco na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

Najcenejši, najelegantnejši in najtrajnejši

marmorno-mozajičen in terrazzo-graniten tlak

za cerkve, krstne kapele, kapele, vestibule, koridore, stopnišča, kuhinje, kopalne sobe, verande itd. itd.

priporoča specialna firma

Rella & Comp. na Dunaju,

katera sedaj tukaj in na Gorenjskem dela nekaj tisoč del, katera se izvrše po najnižji ceni po gld. 2.50 do 3.50 kvadratni meter v najlepši napravi in z večletnim jamstvom.

Od te firme narejena dela vidijo se tukaj v kopališču v hotelu pri Slonu, Rudolfaumu in mnogih zasebnih hišah.

Naročila za tukaj in na deželi vsprejema

349 9-3

stavbeno podjetje

Viljem Treo

Marije Terezije cesta šte. 10 v Ljubljani.

DR. ROMAN JACOBI,

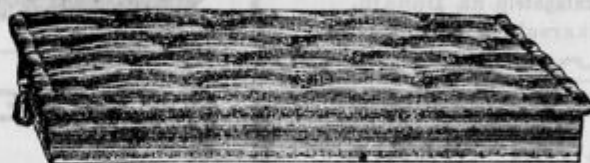
zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe v narkozi (umetno spanje) brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za siromake od 9. do 10. ure dopoldne. 86 (13)

10

goldinarjev

stane pri meni eden modroce na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljših tvarin narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim evlilhom preoblečeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapecirani modroce na peresih, je pač neumestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žicaste žimnice, slaminec itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1.

Ta domača, narodna trdka bodi prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu najboljšje priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrinjal in vsega v tapetniško obrt spadajočega dela.

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštna postrežba, nizke cene. 536 50-37

Gričar & Mejač

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice 11.

Največja zaloga

spomladne obleke, ogrtačev, menčikov, ponočnih sukenj

za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin

za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Točno izvrševanje naročil na vsakovrstno

duhovniško obleko

iz dobrega blaga po nizkih cenah.

167 (18)

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga najmodnejšega tu- in inozemskega

suknenega blaga (štofa)

iz kojega se izdelujejo po meri obleke, ogrtači in vse drugo za gospode, dežni plašči, jopice, manteleti in vsi konfekcijski predmeti za gospé in gospodičine po najnovejšem kroju na Dunaju, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovejše kravate.

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Mlatilnice, vitle, triere
Zastilne mline za žito
rezačnice za krmo
Avtomatični
aparati proti porokosperji
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za klet, sosalnice za vse namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpoloža v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
22 Praterstrasse Nr. 78.

Dobro ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku samostojno in
prosto po želji.
Najkvalitetnejši popisi. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskusno.
Cene so se zmeraj nizale! Prekopalcem svetlo popusti!

176 15—8

Dva goldinarja 75 krajcarjev,
poštni zabojček (pletena steklenica) **najfinjšega aroma-
tičnega gorskega malinovčevega sirupa**, opetovano pre-
mijiran, pošilja franco proti povzetju **lekarnar Piccoli v
Ljubljani**. Steklenica 1 kilo vsebine 70 kr. Pletene stekle-
nice po 10, 20 in 40 kg., vsaki kilo 60 kr. ne všteti zavijanja
324 10—7

Sargove glycerinske specijalitete.

Od kar jih je izumil in uvel **F. A. Sarg**, rabijo jih
Nje velečastva cesarica in drugi člani Najvišje cesarske
hiše in mnoge tuje knežje rodbine. Priporočajo je prof.
baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, dvorni svetnik
pl. Scherzer itd. itd., dvorna zdravnik za zobe Thomas
na Dunaju, Meister v Gothi itd.

Glycerinovo milo v papirji, kapicah, blanjicah in
škaflicah. — Medno glycerinsko milo v lepenki. — Te-
koče glycerinsko milo v flakonih. — Toiletno karbolno
glycerinsko milo. — Eucalyptus glycerinsko milo. —
Glycoblastol (sredstvo za pospeševanje rasti las). —
Chininsko-glycerinska pomada. — Glycerinska crème.
Toiletni glycerin — Lysol-milo in toaletno Lysol-glycerin
milo. Mlečno milo itd. itd. (539) 11—8

KALODONT, zdravstvenoblastveno pre-
skušena zobna crème.

F. A. Sarg-a sin & comp.,
c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

Zdravila za živino.

**Skušena redilna štupa
za živino,**

za konje, rogato živino, ovce in
prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let
z najboljšim vspe-
hom večinoma po hlevih,
ako živinče ne more
jesti, slabo prebav-
lja; zboljšuje mleko in
nareja, da krave dajo
več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za
konje, pomaga pri pre-
tegu žil, otekanju
kolén, otrpenju v
v boku, v križu,
otekanju nog, me-
hurjih na nogah itd.
Steklenica z rabilnim
navodom vred stane le
1 gld., 5 steklenic samo
4 gld.

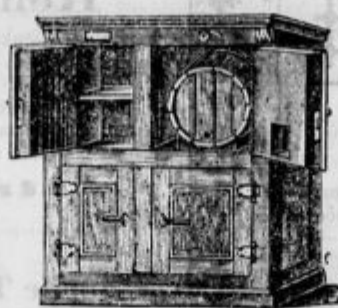
Ta zdravila za živino se dobijo v 203 15

lekarni Trnkoezi-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Najnižje cene
in
najboljše blago.

Najboljše in najceneje

kupuje se

železo, raznovrstna železnina, ce-
ment, okove itd. pri

Andreju Druškoviču,

v Ljubljani

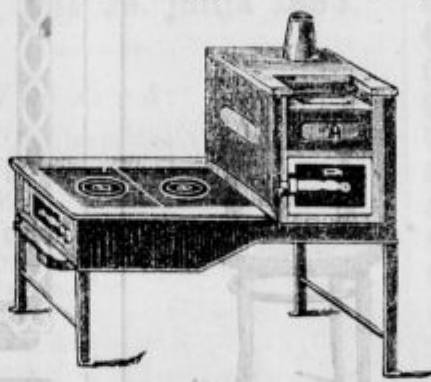
Mestni trg 10.

272

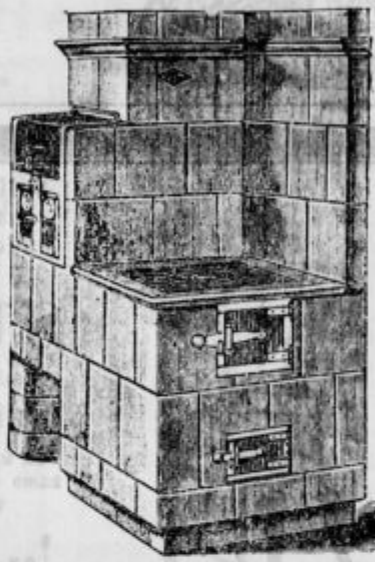
ZALOGA

12

nagrobni križev, štedilnikov in
njih posameznih delov, ledenic,
finih žag itd. po najnižjih cenah.

Zaloga
železnih
šin
po
najnižjih
cenah.

Paziti treba pri kupovanju Zacherlina

(tega izvrstno učinkujočega sredstva
za uničenje vsakovrstnega mrčesja).

Kupovalka: Zakaj mi ponujate
prašek v odprtem zavitku? Zahte-
vala sem vendar „Zacherlin“, kateri
je dobiti edino le v steklenicah! —
Druzega praška ne sprejemem, ker znano
je, da se zlorabi ime „Zacherlin“,
ako se prodaja navadni prašek proti
mrčesju v zavitkih, škaflicah ali škr-
nieljih. Zahtevam torej prašek v zape-
čatenih steklenicah z imenom „Zacherl“ ali pa mi vrnite
denar. — Prevariti se ne dam!

265 10—5

V Ljubljani:

Anton Krisper,
Ivan Luckmann,
J. Klauer,
Jeglič & Leskovic,
Peter Lassnik,
Ivan Perdon,
H. L. Wencel,
Franc Terdina,
Ivan Fabian,
Karol Karinger,
Mihael Kastner,
Josip Kordin,
M. Lavrič,
Alojzij Lenček,
Karol Planinšek,
Viktor Schiffer,
M. E. Suppan,
Schussnig & Weber,

V Ljubljani:

Ivan Jebračin,
Anton Ditrich,
G. Pikel,
Franc Kogej,
Hedvik Fabiani,
Ana Leben,
Franc Verblj,
Fr. Loj,
Franc Kren,
Peter Peschke,
R. Engelsberger,
Franc Zesser,
Ant. Kline,
Franc Kos,
F. Dolenc,
Karol Šavnik, lekar,
Franc Kovač,
Alojzij Gatsch,

V Litiji:

Lebinger & Bergman,
Fr. Kovač,
Anton Majcena,
Sbil & Petrovič,
Josip Schuller,
M. Brilej, A. Bučar,
Homann,
A. Robleek,
J. Trepetschnigg,
Br. Wakonigga nasl.
A. Pauser,
R. E. Michelič,
Ivan Müller st.,
Edm. Zangger,
Jakob Dereani,
Andrej Lackner,
Ludovik Perse,
Oton Wölfling,

V Hribu:

V Mokronogu:

Na Mirni:

Na Vrhniki:

V Radevici:

V Radečah:

V Novem Mestu:

V Zagorju:

V Kamniku:

V Žužemberku:

V Črnomlju:

V Bledu:

Dunajska borza.

Dne 22. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 95 „
Zlata renta 4%, davka prosta	118 „ 90 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 „ 55 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	980 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	334 „ 25 „
London, 10 funtov strl.	124 „ 70 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 89 „
Cesarski cekini	5 „ 88 „
Nemških mark 100	61 „ 17 1/2 „

Dne 21. julija.

Ogerska zlata renta 4%	— gld. — kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ 80 „
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	147 „ 50 „
5% državne srečke 1. 1860., 100 gld.	164 „ 25 „
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	192 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 80 „
Zastavna pisma	— „ — „
Kreditne srečke, 100 gld.	197 „ 25 „
St. Genois srečke, 40 gld.	67 „ 50 „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143 gld. — k
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ — „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 30 „
Salmove srečke, 40 gld.	66 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 50 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 „ — „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2886 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 „ 75 „
Papirnih rubeljev 100	130 „ 50 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanju, pri izrebanju
najmanjša dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.